

Valgkreds, at denne Kamp maatte fortsættes, og paa et andet Sted er der udtalt, at den kunde muligvis vare i 10—15 Aar, saa vidt jeg husker. Ja, det kan godt være, at det ærede Medlem og mange andre velstaaende Folk her i Landet have Naad til at sætte denne lange Kamp igjennem i denne lange Tid; men er der ikke en stor Masse af Befolkningen, som trænger til, at der bliver gjort nogen Forandring i den Stilling, i de Livsvilkaar, hvorunder den lever? Kan den vente 10—15 Aar og dog vedblive at betragte denne Forsatning som en Betsignelse for Landet; det er et stort Spørgsmaal, og jeg for mit Vedkommende antager det ikke. Jeg vil kun sige dette, at det forekommer mig, at, naar disse tre Magthavere her indenfor den lovgivende Magt ikke have det i deres Magt særskilt at kunne gjøre Noget til Nytte for Landet og til at afværge den Skade, som kan gjøres ved, at den store Masse af Befolkningen bliver ligegyldig eller maasse endog saafjendtlighedsindbet mod en Forsatning, som ikke gjør den nogen Gavn, saa er der en stor Opfordring for alle Partier til at erinde, at man i 1866 ikke paa nogen Side har sat det igjennem, man østede, og som man troede at have opnaaet, men at man derimod maatte betvivle sig til, affet fra alle Theorier, om det var rigtig Parlamentarisme eller urigtig Parlamentarisme, at gaa ind paa at faae Noget gjort, der kunde borttage nogle af de Vansteligheder, som vi lige saa godt kunne komme til at gaa ind paa her i Landet som andet Steds. Det er min Overbevisning, at det gaar ikke an længere at være ligegyldig ved Spørgsmaalet om, hvad Lovgivningen kan og bør gjøre overfor de Vansteligheder, som Arbejdsforholdspørgsmaalet frembyder andet Steds, og som desværre ogsaa have begyndt at lyde her; om end svagt endnu. Jeg siger nu: Regjeringen har dog gjort et Skridt, idet den har faaet nedsat Arbejderkommissionen, og ihvorvel jeg ikke kan tiltræde noget af de Forslag, der foreligge fra den, kan det dog ikke negtes, at der foreligger Antydninger og Dplysninger, som kunne være nyttige ved Løsningen af disse Spørgsmaal. Altsaa, Regjeringen har der ligesom raft en Gaand ud med Hensyn til Noget, man kan kalde det mest bændende Spørgsmaal i vor Tid, og nu spørger jeg: Vilde det ikke være rigtigt, om Folkethinget ogsaa i den Henseende beskæmmede sig til at gaa ind paa Forholdsregler, som kunde være nyttige i saa Henseende. Jeg antager, at dersom Folkethinget gjorde dette, vilde vistnok ogsaa Landstinget komme med; thi Landstinget trues ikke mindre af de Ulemper, som kunne komme fra det uløste Spørgsmaal, end saavel Regjeringen som Folkethinget. Der blev af det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Suel) forleden sagt, at Socialisterne have endnu ingen Repræsentant i

Rigsdagen. Dertil siger jeg: Lad os sørge for, at de ikke faae nogen. (En Stemme: Hvorfor det?) Fordi det er sørgeligt, om vore Samfundsforhold skulde udvikle sig saaledes, at det bliver en absolut Nødvendighed for dem at optræde, som de i alt Fald have gjort paa andre Steder. Det er efter min Mening ikke værd at lege med Ild. Dersom vi kunne undgaa at gjøre Socialisternes Optræden her i Landet sa stærk, at de kunne komme ind i Rigsdagen, er det bedre end at faae dem ind. Jeg siger altsaa: Skulde det ikke være paa Tide, at man fra alle Sider kom til Erkendelse af, at vi vel have Magt til hver for sig at forebygge alt Nyttigt her i Landet, og at man da maasse kunde vende sig hen til at se, om det ikke var bedst, at vi kom hinanden imøde med Hensyn til Udøvelsen af Noget, der var til Nytte for Landet. Jeg skammer mig ikke ved at give et saadant Raad, saa kan man jo tage det, som man vil, og tillægge mig saa lidt Autoritet, som man vil; det har jeg ikke Noget imod. Jeg bilder mig ikke ind, at jeg er noget Stort, jeg siger kun, at jeg har lige saa stærk en Følelse for mit Fædrelands fremtidige Vel som nogen anden Mand her i Landet, og jeg siger, at her er et Spørgsmaal, som ligger for hos Enhver: Skulde vi nu ikke give os til at arbejde paa, at den fattige Mand, som ikke kan gjøre Noget her, dog kan blive lettet i et eller andet af sine Livsvilkaar. Jeg erkjender villig, at der er mange Ting, han maa vedblive at bære, men der er ogsaa Meget, som kan gjøres fra Lovgivningsmagtens Side, navnlig for at gjøre hans Sind vel stemt mod Forsatningen, saa at det ikke mere skal lyde, som det allerede har lydt. Hvad bryde vi os om Hære eller Benstre! Der er Ingen af dem, der gjør Noget for os! og: Hvad kan det nytte at have saadan en Rigsdag? Den gjør aldrig Noget for os. Det forekommer mig godt for vort Land og for vor Forsatning, om vi kunde lægge os det paa Hjerte at gjøre et virkelig alvorligt Skridt i saa Henseende. Der blev fra det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Suel) fremsørt en Række af Forhold, som jeg mener, man kunde sætte i en ligefrem Forbindelse med Finantsloven, idet de hænge sammen dermed, idet de forudsætte Rengebevillinger fra Statens Side. Jeg vil sige: Lad os med Hensyn til disse Sager bære os saaledes ad som overfor Pestloven. Dette er ogsaa en Pest, der truer derude Syd fra, og som maasse endog kan forberve Sjælene, og det forekommer mig derfor, at vi allesammen, paa hvilket politisk Standpunkt vi end staa, maasse dog kunde blive enige om at modarbejde denne Pest paa samme Maade som den anden, vi forleden Dag vedtog Forholdsregler imod. Jeg skal tillade mig at nævne nogle af de Lovforslag, jeg synes passende kunne bringes frem,